

مشکلات و زندگی خرسهای قطبی در تابستان / سوگواری گوزنها برای فرزند مرده

محققان کشورها به منظور جلوگیری از کشتار بی رویه جانوران و کشف حقایقی از زندگی آنها تحقیقاتی را با استفاده از دوربین‌های تحقیقاتی محقق ایرانی دنبال...

یافته‌های جدید از دوربینهای محقق ایرانی؛

مشکلات و زندگی خرسهای قطبی در تابستان / سوگواری گوزنها برای فرزند مرده

محققان کشورها به منظور جلوگیری از کشتار بی رویه جانوران و کشف حقایقی از زندگی آنها تحقیقاتی را با استفاده از دوربین‌های تحقیقاتی محقق ایرانی دنبال می‌کنند. این تحقیقاتی انجام دادند که داده‌های به دست آمده از این دوربین‌ها موجب تغییر قوانین در برخی از کشورها شده ضمن آنکه اطلاعات جدیدی را در ارتباط به نحوه زیست و تغذیه جانوران در اختیار قرار داده است.

داده‌های جدید از زندگی خرسهای قطبی در تابستان

مهدی بختیاری-مجری و طراح دوربین‌های تحقیقاتی در گفتگو با خبرنگار مهر به مطالعات انجام شده بر روی خرس قطبی اشاره کرد و گفت: در چند سال اخیر آب شدن یخ‌های قطب شمال باعث شده خرس‌ها دیگر نتوانند بر روی یخ‌ها رفته و شیرهای دریایی را شکار کنند. باتوجه به اینکه در قطب شمال 6 ماه از سال یخبندان کامل وجود دارد، دانشمندان هنوز نمی‌دانند غذای خرس‌ها در فصل تابستان چگونه تأمین می‌شود.

وی اظهار داشت: از این رو در پروژه مطالعاتی بر روی خرس‌های قطبی که به طرف جنگل‌ها حرکت کرده بودند، دوربین‌هایی را نصب کردیم.

بختیاری با اشاره به نتایج به دست آمده، خاطرنشان کرد: اطلاعات به دست آمده نشان داد که خرس‌ها از توت (Berry) تغذیه می‌کنند به عبارت دیگر این حیوانات در فصل تابستان گیاهخوار هستند و با توجه به جثه بزرگ این جانداران، باید میزان زیادی گیاه بخورند تا انرژی مورد نیاز را به دست آورند.

وی ادامه داد: این داده‌ها همچنین نشان داد که خرس‌های نر در این فصل بشدت وحشی می‌شوند به گونه‌ای که ممکن است به بچه‌های خود نیز آسیب وارد کنند به همین دلیل خرس‌های ماده توله‌های خود را به مکان‌های امن و دور از دریا منتقل می‌کنند.

سوگواری گوزن مادر برای فرزند مرده

بختیاری با اشاره به پروژه تحقیقاتی در زمینه نحوه زیست و تأمین غذای گوزن شمالی (Caribou)، خاطر نشان کرد: در سال گذشته دوربین‌های طراحی شده بر روی Caribou ها نصب شدند که پس از یک سال موفق شدیم اطلاعات جالبی از نحوه زیست این حیوانات به دست آوریم.

وی نحوه پیدا کردن گیاهان و تغذیه آنها را از جمله داده‌های به دست آمده این مطالعات نام برد و اضافه کرد: گوزن‌های شمالی بسیار خجالتی هستند از این رو اطلاعات ناچیزی در زمینه نوع گیاهانی که این حیوانات تغذیه می‌کنند وجود داشت که با داده‌های به دست آمده تلاش می‌شود از انقراض این نوع حیوانات پیشگیری شود.

این محقق، عکس‌العمل‌های این جانواران را از جمله دستاوردهای این مطالعات ذکر کرده و یادآور شد: برخی از گوزن‌های مادر که بچه‌های آنها مرده به دنیا می‌آیند به قدری غمگین می‌شوند که 3 روز از خوردن دست می‌کشند.

وی با بیان اینکه این مطالعات همچنان ادامه دارد، افزود: در سال قبل دوربین‌ها بر روی 15 گوزن شمالی به مدت 6 ماه نصب شد و در سال جاری قرار است بر روی 20 گوزن به مدت 9 ماه نصب شود تا داده‌های بیشتری از این جانوران گردآوری شود.

وی با اشاره به رشد شهرنشینی و محدودیت‌هایی که برای ادامه بقای گوزن‌های شمالی ایجاد شده است، ابراز امیدواری کرد که با اطلاعات به دست آمده، تغییراتی در قوانین در جهت کاهش آسیب به این حیوانات ایجاد شود.

تلاش محقق ایرانی برای حل معمای شکار آهوها

بختیاری آهوها را موضوع جدید تحقیقات خود ذکر کرد و در این باره توضیح داد: تعداد آهوها در فصلی از سال زیاد می‌شود ولی در عین حال به راحتی از سوی گرگ‌ها و خرس‌ها شکار می‌شوند. دانشمندان درصدد هستند تا دریابند چگونه آهوها به راحتی شکار می‌شوند و نحوه حمله گرگ‌ها به این حیوانات چگونه است.

وی ادامه داد: برای این منظور قرار است دوربین‌های طراحی شده را همزمان بر روی آهوها و گرگ‌ها نصب کنیم تا نحوه حمله گرگ‌ها به آهوها و علل شکار شدن آسانشان مورد بررسی قرار گیرد.

بختیاری مدت زمان این مطالعات را 4 سال ذکر کرد و یادآور شد: این دوربین‌ها طی این مدت 200 بار هر بار به مدت یک ماه بر روی 20 آهو نصب خواهند شد.

وی به معرفی ویژگی‌های دوربین‌های طراحی شده برای این پروژه پرداخت و ادامه داد: یکی از مشکلات زیستگاه‌های گوزن شمالی (caribou) و خرس قطبی سرمای منفی 40 درجه منطقه است. بهترین دوربین‌های الکترونیکی تا دمای منهای 20 درجه سانتیگراد را تحمل می‌کنند. از این رو در طراحی این دوربین از "گرم کن" (Heater) استفاده شد تا بتواند دمای منفی 40 درجه را تحمل کند.

بختیاری وزن این دوربین را یک کیلوگرم ذکر کرد و افزود: دوربین عرضه شده ضد آب است و در برابر سرما، بارندگی و ضربه از مقاومت بالایی برخوردار است.

این محقق ایرانی با بیان اینکه این دوربین‌ها مجهز به سیستم‌های GPS و "ترنس‌میت‌های" رادیویی و ماهواره‌ای است، خاطر نشان کرد: دوربین‌های طراحی شده دارای مایکرو پروسور است و بر اساس برنامه ریزی‌هایی که بر روی آن انجام شد، پس از نصب دوربین بر روی حیوان مورد نظر، فیلمبرداری آغاز می‌شود و در زمان مشخص از بدن حیوان جدا می‌شود.

به گفته وی فرستنده این دوربین که به ماهواره متصل است با ارسال سیگنال کاربر را در جریان وضعیت دوربین قرار می‌دهد. وی با اشاره به استانداردهای وزن دوربین‌های نصب شده بر روی گونه‌های جانوری، یادآور شد: بر اساس قوانین هر وسیله‌ای که بر روی گونه‌های جانوری نصب می‌شود نباید بیش از 6 درصد وزن آن حیوان باشد و در صورت نصب بلند مدت، تجهیزات نباید بیش از 3 درصد وزن آنها باشد.

بختیاری با اشاره به مدل‌های دوربین‌های جدید طراحی شده، ادامه داد: دوربین‌های عرضه شده برای تحقیقات تنها یک درصد از وزن حیوانات است برای مثال وزن دوربین برای حیوانات بیش از 50 کیلوگرم تنها 500 گرم است.

ادامه تحقیقات در کنیا

بختیاری در ادامه همکاری با دانشمندان جهان، این بار به کنیا سفر کرده تا دوربین‌های طراحی شده را برای مطالعه بر روی نحوه زیست گونه‌های جانوری این کشور چون کفتار و شیر نصب کند. وی در این باره گفت: گروهی از شیرها در مزرعه‌ای زندگی می‌کردند و فردی از آنها نگهداری می‌کرد. گاهی شیرها به دام‌ها حمله می‌کردند. بر اساس قوانین کنیا هرگاه حیوان وحشی به حیوانات اهلی حمله کند، مردم می‌توانند آن حیوان وحشی را بکشند.

وی با تاکید بر اینکه تشخیص حیوان مهاجم از بقیه حیوانات وحشی بسیار مشکل است و این امر معمولاً باعث کشتار بی رویه حیوانات زیادی در منطقه می‌شود، ادامه داد: از این رو دوربین‌ها بر روی شیرها نصب شد تا شیر مقصر را شناسایی کرده و آن شیر مهاجم کشته شود تا به بقیه آسیبی وارد نشود.

بختیاری یادآور شد: نصب این دوربین‌ها بر روی شیرها موجب شد تا از کشتار بی رویه این گونه جانوری جلوگیری شود. وی تهیه فیلم مستند از کفتارها در کنیا را از دیگر برنامه‌های تحقیقاتی خود نام برد و افزود: زمانی که شیرها شکاری را صید می‌کنند، کفتارها با ترساندن شیرها، صید را از آنها می‌ربایند، از این رو با نصب دوربین بر روی کفتارها فیلم مستندی از کفتارها تهیه شد. به گزارش مهر، مهدی بختیاری، طراح، مخترع و محقق ایرانی است که در زمینه طراحی و ساخت دوربین‌های تحقیقاتی و پژوهشی فعالیت دارد. وی فارغ التحصیل رشته الکترونیک از دانشگاه جانز هاپکینز است و همکاری خود را با موسسه National Geographic در زمینه طراحی و ساخت دوربین‌های تخصصی برای انجام پروژه‌های تحقیقاتی در سال 1997 آغاز کرد.

اساس همکاری وی با این موسسه را ساخت دوربین‌های زیر آب برای اجرای پروژه‌های تحقیقاتی و نیز پروژه‌های زیست شناسی تشکیل می‌دهد از این رو تاکنون موفق به نصب دوربین‌های تحقیقاتی خود بر روی بیش از 55 گونه جانورانی چون نهنگ، شیر دریایی، گربه، کفتار، شیر، لاک‌پشت، پنگوئن، خرس، گوزن شمالی، دلفین، فیل و کوسه سفید شده است.

استفاده از این نوع دوربین‌ها داده‌های عینی و کاملاً طبیعی در خصوص نحوه زیست و سازگاری حیوانات در محیط زیست را در اختیار جانور شناسان قرار می‌دهد. داده‌های به دست آمده از دوربین‌های تحقیقاتی ساخت محقق ایرانی گاه منجر به تغییر قوانین در برخی نقاط جهان و گاه موجب پیشگیری از انقراض نسل گونه‌های خاصی از حیوانات بر اثر سوء رفتار بشر شده است.

همچنین موفقیت او در طراحی و ساخت دوربین‌های تحقیقاتی جلب توجه و استقبال دانشمندان آسیایی، اروپایی و آمریکایی را نسبت به دستاوردهای وی در پروژه‌های تحقیقاتی به دنبال داشته است.